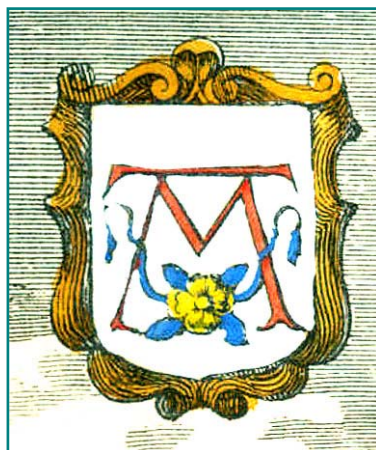

Ledningsbyte i Vasagatan

Antikvarisk kontroll

RAÄ 232
Kvarteret Inge
Västerås stadsförsamling
Västmanland

Ulf Alström

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Bakgrund, målsättning och metod	1
Undersökningsresultat.....	1
Tolkning och utvärdering.....	2
Referenser	3
Kart- och arkivmaterial	3
Litteratur	3
Tekniska och administrativa uppgifter.....	3
Figurer	4

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmd.se

© Kulturmiljövård Mälardalen 2007.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

ISSN: 1653-7408
ISBN 13: 978-91-85741-44-1

Västerås 2007

Inledning

På grund av schaktningar för ledningsbyte i Vasagatan vid kvarteret Inge 9 har Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen, genom Ulf Alström, genomfört en antikvarisk kontroll. Arbetet utfördes efter beslut av Länsstyrelsen 2007-07-02 med dnr 431-7181-07. Den antikvariska kontrollen beställdes av Mälarenergi AB som också bekostade undersökningen.

Bakgrund, målsättning och metod

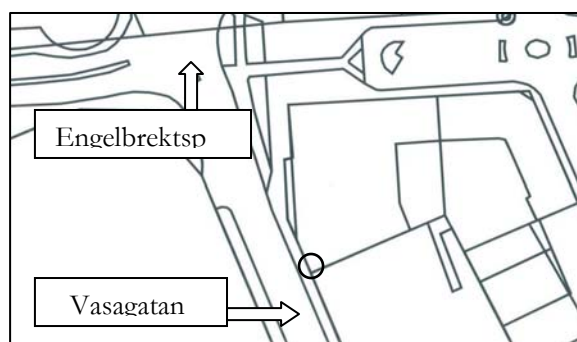
Kvarteren Inge och Igor som flankerar platsen för den antikvariska kontrollen i Vasagatan är näst intill urschaktade sedan länge. Det vill säga att alla lämningar efter det gamla Västerås är borta. Det i sin tur innebär att det numera är mycket svårt att utvinna någon historisk information från detta område. Enstaka platser i Vasagatans sträckning kan därför vara den enda möjligheten som återstår för faktainsamling. Iakttagelser har tidigare dock gjorts i området vid kvarteren Inge och Igor.

I Vasagatan strax söder om adressen Vasagatan 26 har det dokumenterats att tjocka kulturlager har funnits. Observationerna är gjorda 1930, 1970 och 1992-1993. Vid kvarteret Inges södra del dokumenterades kulturlager som var 1,9 meter tjocka. Vid schaktningar för nya vattenledningar i Vasagatan 1996 dokumenterades sporadiska kulturlager i sträckningen. Anledningen till det var att omfattande ledningsschaktningar redan tidigare utförts i gatan (Carlsson 1996).

Områdets betydelse avspeglar sig också i de fynd av gjutformsfragment som påträffades omedelbart norr om kvarteret Inge år 1996. Därför har området stor betydelse för Västerås "industriella" historia (Bergquist & Bäck 2000 a 2000 b).

Mot denna bakgrund var förväntningarna på att kulturlager skulle finnas kvar bland fjärrvärmekulvertar, VA-ledningar och elkablar små.

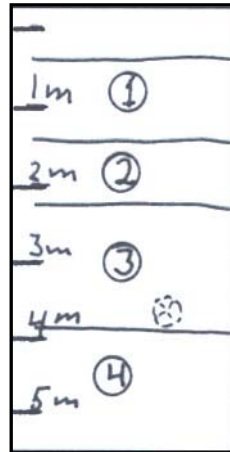
Undersökningsresultat

Figur 1. Undersökningsplatsens läge markerad med en ring. Skala 1:2000.

Schaktet var beläget omedelbart utanför Vasagatan 26. Det mätte cirka 3 x 2 meter. Schaktets djup var cirka 3, 5 till 4,0 meter. En profilritning uppmättes mot den norra

schaktkanten . Rasrisk förelåg varför lagrens innehåll och status är oklara. Emellertid kan man notera rundstocken som ligger 3 meter under nuvarande markyta omedelbart på den rena blåleran i botten av lager 3. Lager 3 innehåll kan för övrigt bara karakteriseras som kulturlager, just pga rasrisken.

Figur 2. Profil mot den norra oregelbundna schaktkanten. 1. Övre linjen markyta med trottoarstenar därefter sand och grus, 2. lera med tegel och slagg omrört, 3. kulturlager med rundstock i botten, 4. ren blålera. Profilen upprättad och återgiven i skala 1:100.

Tolkning och utvärdering

I undersökningsschaktet fanns mängder med moderna installationer nergrävda. Trots det kunde information utvinnas i form av en profilritning i skala 1:100. Resultatet pekar i samma riktning som från övriga undersökningar i närheten. I denna del av Västerås har funnits tjocka kulturlager en gång i tiden Om det kan fler västeråsare berätta eftersom omfattande kulturlager bland annat schaktades bort inför bygget av det hus som numera går under namnet Arosian i kvarteret Igor

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Ekonomiska kartan. Västerås 11G:17. Skala 1:20 000.

Fastighetskartan. Skala 1:1000.

Litteratur

Bergquist, U., & Bäck, M., 2000a. Förundersökningar i Vasagatan och Stora gatan. Rapport UV Bergslagen 2000:7 RAÄ.

Bergquist, U., & Bäck, M., 2000b. Förundersökningar i centrala Västerås med lämningar från sen medeltid-1800-tal. Rapport UV Bergslagen 2000:18 RAÄ

Carlsson, R., 1996. Ett titthål i rådman Lars Ohlssons tomt och rådman Walter Walterssons humle- och kålgård i Västerås under nyare tid. Rapport UV Uppsala. RAÄ.

Tekniska och administrativa uppgifter

KM dnr:	07068
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:	431-7181-07
Undersökningsperiod:	07-06-28, 07-07-05
Arkeologtimmar:	2 timmar
Exploateringsyta:	I ytan 6 m ² Schaktbotten 2 m ²
Personal:	Ulf Alström
Belägenhet:	Vasagatan- kvarteret Inge
Ekonomisk karta:	Västerås 11G:17
Koordinatsystem:	Rikets
Koordinater:	X 6510440 Y 1541760
Inmättningsmetod:	manuell
Dokumentationshandlingar:	Denna rapport

Figurer

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet Gävle. Ärende nr MS2006/01407.

Figur 3. Undersökningsplatsens läge markerat med en pil. Utdrag ur ekonomiska kartan 11G:17. Skala 1:20 000.

